

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ג באלול תשע"ט
23 בספטמבר, 2019
297/2019

לקט נתונים מתוך הסקר החברתי 2018 לרגל יום האזרח הוותיק הבין-לאומי Selected Data from the 2018 Social Survey On the Occasion of the International Day of Senior Citizens

בקרב בני 65 ומעלה

- מרבית האוכלוסייה (87%) בגיל 65 ומעלה בישראל **מרוצה מחייה**, 31% 'מרוצים מאוד' ו-56% נוספים 'מרוצים'.
- 42% מעריכים כי **מצב בריאותם** לא טוב. 43% מדווחים על בעיה בריאותית או פיזית אשר מפריעה להם בתפקוד יומיומי: 39% מהגברים ו-47% מהנשים.
- שלושה רבעים (76%) מבני 65 ומעלה מצליחים **לכסות את ההוצאות** החודשיות של משק הבית (למזון, לחשמל וכד'), 23% אינם מצליחים.
- כמחצית מבני 65 ומעלה שאינם עובדים (48%), **מתקיימים** בעיקר מקרן פנסיה או מחסכונות שלהם או של בני זוגם; 45% מתקיימים בעיקר מקצבאות של המוסד לביטוח לאומי או של משרד ממשלתי אחר.
- 17% מרגישים 'לא כל-כך בטוח' או 'בכלל לא בטוח' **ללכת לבד בחשיכה באזור מגוריהם**, 9% מהגברים ו-24% מהנשים; 12% אינם יוצאים מביתם בחשיכה, 6% מהגברים ו-18% מהנשים.
- 62% מבני 65 ומעלה **משתמשים באינטרנט** (89% בקרב הצעירים יותר), ובמהלך השנים ניכרת עליה בשיעור המשתמשים. יחד עם זאת, רק רבע (25%) משתמשים ברשת לצורך פעולות בנקאיות ותשלומי חשבונות; 21% משתמשים ברשת לצורך קבלת שירותים משרדי ממשלה כגון הורדת טפסים, קבלת אישורים.
- השליטה ב**דיבור** בעברית של 57% מבני 65 ומעלה 'טובה מאוד'; ל-18% שליטה 'טובה'; ל-25% שליטה 'בינונית', 'חלשה' או שאינם מדברים כלל בעברית.
- 35% **נוהגים ברכב** 5-7 ימים בשבוע; 14% נוהגים פחות מ-5 ימים בשבוע; ל-10% נוספים יש רישיון אך אינם נוהגים כלל; ל-41% אין רישיון נהיגה.
- 46% מהיהודים בני 65 ומעלה **מגדירים את עצמם** 'ישראלי' (42%) או 'צבר' (4%); 20% מגדירים את עצמם 'יהודי'; 9% מגדירים את עצמם 'אשכנזי'; 16% מגדירים את עצמם לפי שם ארץ המוצא.

הסקר החברתי הוא סקר שנתי שוטף, המספק מידע על תנאי החיים של האוכלוסייה הבוגרת בישראל ועל רווחתה. הסקר נערך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ברחבי הארץ במהלך 2018. במסגרתו רואיינו בביתם כ-7,450 איש בני 20 ומעלה, המייצגים כ-5.6 מיליון איש. שאלון הסקר כולל גרעין קבוע וחלק מתחלף, שב-2018 התמקד במוביליות בתחומי המצב המשפחתי, התעסוקה, מקום המגורים ורמת דתיות. זוהי הודעה רביעית מנתוני הסקר החברתי 2018, [ראו בקישור](#).

אזרחים ותיקים בני 65 ומעלה

מרבית האוכלוסייה (87%) בגיל 65 ומעלה בישראל מרוצה מחייה, 31% 'מרוצים מאוד' ו-56% נוספים 'מרוצים'. יחד עם זאת, מיעוט (23%) מהם סבורים כי חייהם ישתפרו בשנים הקרובות, קרוב למחצית (45%) סבורים כי חייהם לא ישתנו ו-15% מעריכים שחייהם יהיו פחות טובים (15% לא ידעו להשיב).

העיקר הבריאות

57% מבני 65 ומעלה, מעריכים כי מצב בריאותם 'טוב' או 'טוב מאוד': 62% מהגברים ו-54% מהנשים; 42% מעריכים כי מצב בריאותם לא טוב. 43% מדווחים על בעיה בריאותית או פיזית אשר מפריעה להם בתפקוד יומיומי: 38% מהגברים ו-47% מהנשים בגיל זה.

מצב כלכלי ורווחה

שלושה רבעים (76%) מבני 65 ומעלה מצליחים **לכסות את ההוצאות** החודשיות של משק הבית (למזון, חשמל וכד'), 23% אינם מצליחים. כמחצית מבני 65 ומעלה שאינם עובדים (48%), **מתקיימים** בעיקר מקרן פנסיה או מחסכונות שלהם או של בני זוגם; 45% מקצבאות של המוסד לביטוח לאומי או של משרד ממשלתי אחר; היתר (7%) מתקיימים בעיקר מתמיכת בני משפחה או ממקור לא ידוע.

תרשים 1 - בני 65 ומעלה, לפי כיסוי ההוצאות של משק הבית, אחוזים, 2018

19% חשים **אפליה** (28% בקרב האוכלוסייה הצעירה יותר) מסיבה כלשהי, בשל גילם, מוצאם, דתם וכד'. 29% חשים **בדידות** לעיתים קרובות או לפעמים (19% בקרב האוכלוסייה הצעירה יותר). 17% מרגישים 'לא כל-כך בטוח' או 'בכלל לא בטוח' **ללכת לבד בחשיכה באזור מגוריהם**, 9% מהגברים ו-24% מהנשים; 12% אינם יוצאים מביתם בחשיכה, 6% מהגברים ו-18% מהנשים.

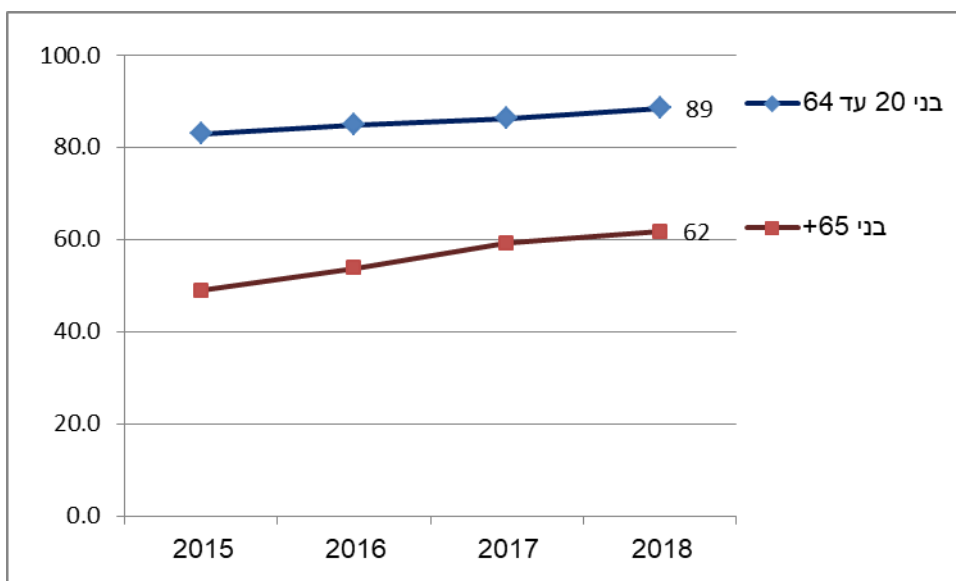
ב-12 החודשים שקדמו לריאיון:

38% מבני 65 ומעלה יצאו **לטיול או לנופש בחו"ל**.

16% **השתתפו בפעילות התנדבותית** במסגרת פרטית או במסגרת ארגון.

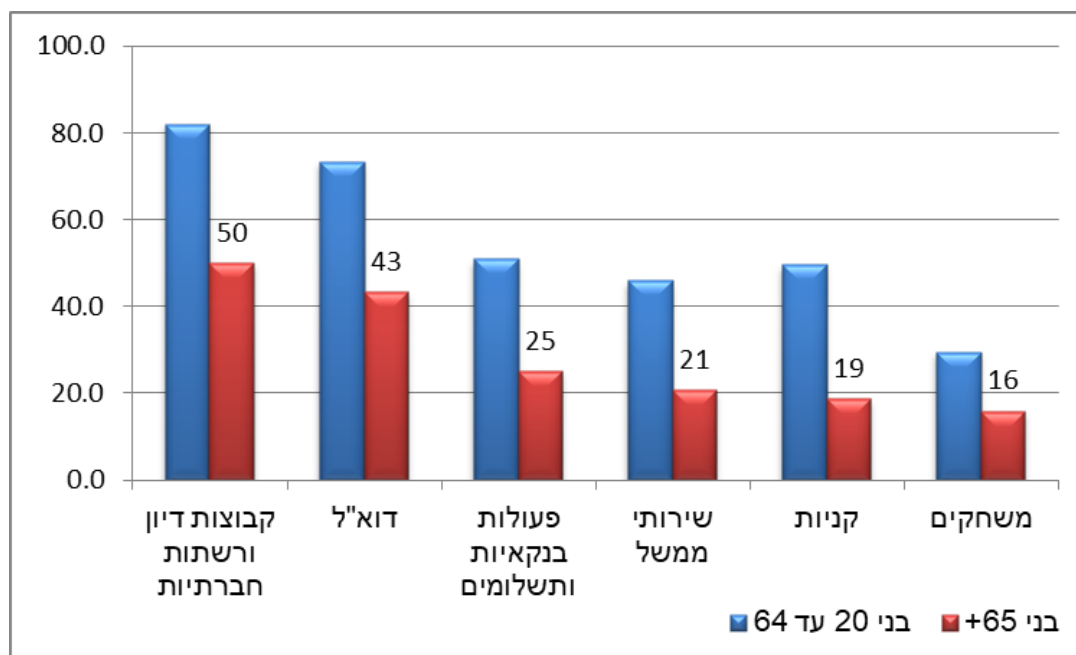
62% מבני 65 ומעלה משתמשים באינטרנט (89% בקרב הצעירים יותר), ובמהלך השנים ניכרת עלייה בשיעור המשתמשים.

תרשים 2 - אחוז המשתמשים באינטרנט (כולל באמצעות טלפון נייד) לפי גיל ושנה, 2018

יחד עם זאת, בני 65 ומעלה לא בהכרח מממשים את היעילות שברשת. בשונה מהאוכלוסייה הצעירה יותר, רק רבע (25%) משתמשים ברשת לצורך פעולות בנקאיות ותשלומי חשבונות; 21% משתמשים ברשת לצורך קבלת שירותים ממשרדי ממשלה כגון הורדת טפסים, קבלת אישורים.

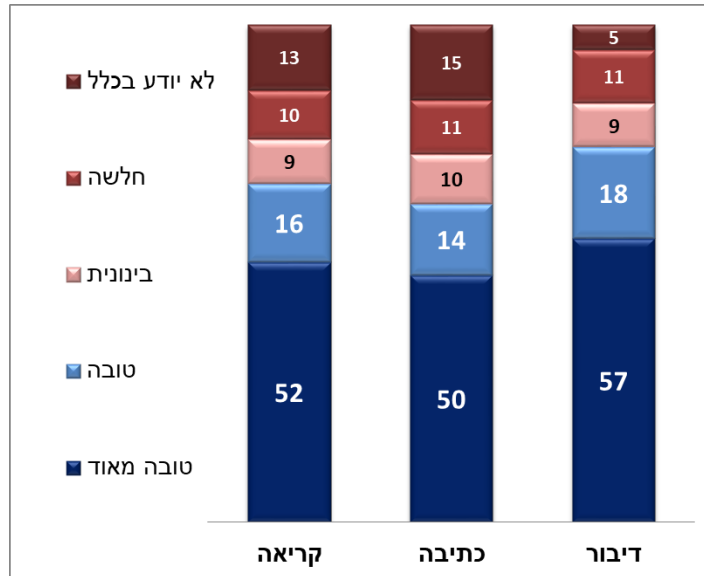
תרשים 3 - שימושים ברשת האינטרנט לפי גיל, אחוזים, 2018

שליטה בשפה העברית: דיבור, קריאה וכתיבה

היעדר שליטה בשפה העברית עלול להגביל את השימוש באינטרנט לחלק מהצרכים שהוזכרו לעיל, מלבד יתר ההשלכות שיש לה. השליטה בדיבור של 57% מבני 65 ומעלה 'טובה מאוד'; ל-18% שליטה 'טובה'; ל-26% שליטה 'בינונית', 'חלשה' או שאינם מדברים כלל בעברית. השליטה בקריאה של 52% 'טובה מאוד'; ל-16% שליטה 'טובה'; לכשליש (32%) שליטה 'בינונית', 'חלשה' או שאינם קוראים כלל בעברית. גם בשליטה בכתיבה בעברית ההתפלגות דומה.

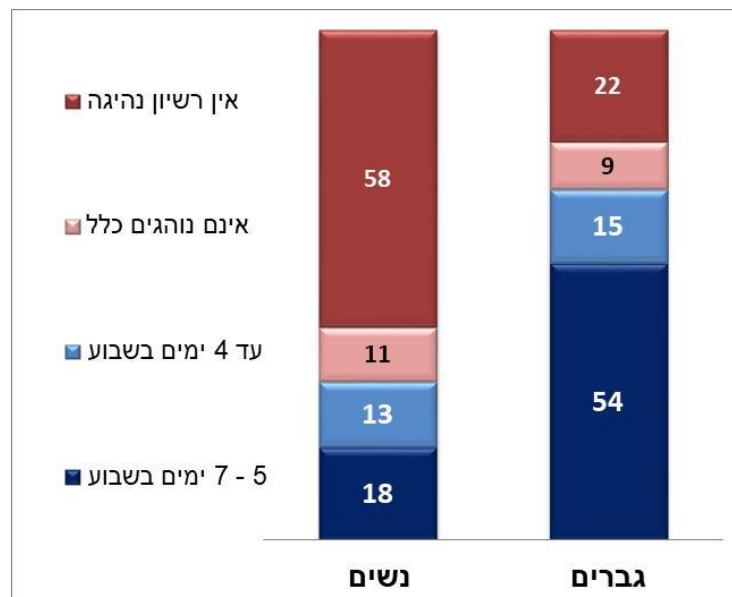
תרשים 4 - בני 65 ומעלה לפי רמת שליטה בעברית – בדיבור, בכתיבה ובקריאה, אחוזים, 2018

נהיגה ברכב

בקרב בני 65 ומעלה, 35% נוהגים 5-7 ימים בשבוע; 14% נוהגים פחות מ-5 ימים בשבוע; ל-10% נוספים יש רישיון אך אינם נוהגים כלל; ל-41% אין רישיון נהיגה. הממצאים מראים כי נשים עצמאיות פחות מגברים בהקשר של נהיגה ברכב.

תרשים 5 - בני 65 ומעלה לפי נהיגה ברכב ולפי מין, אחוזים, 2018

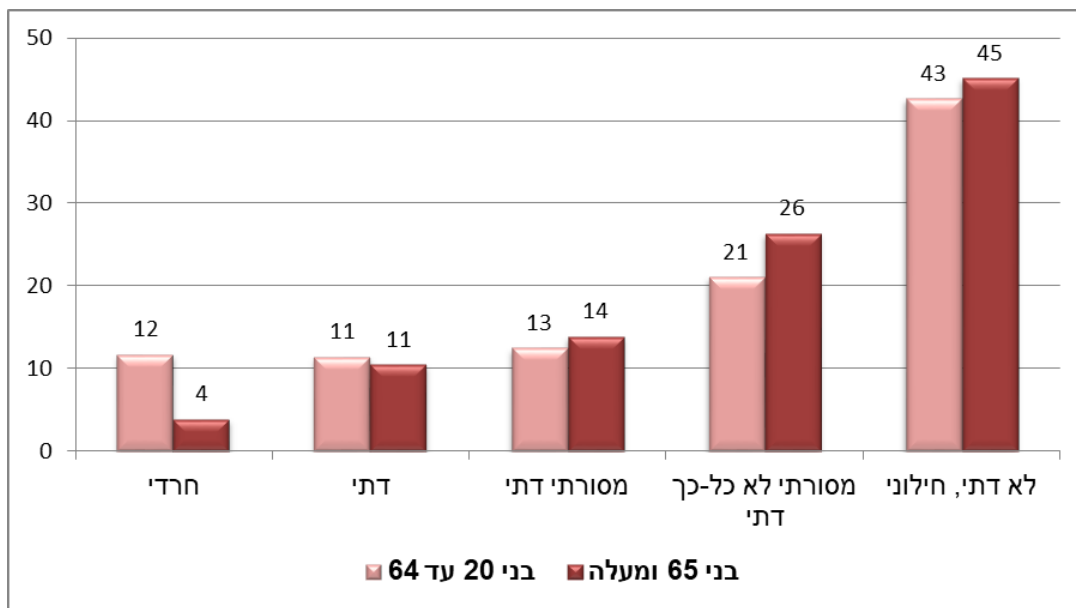
הגדרה עצמית של מוצא (הגדרה עיקרית)

46% מהיהודים בני 65 ומעלה מגדירים את עצמם 'ישראלי' (42%) או 'צבר' (4%); 20% מגדירים את עצמם 'יהודי'; 9% מגדירים את עצמם 'אשכנזי'; 16% מגדירים עצמם לפי שם ארץ המוצא (פולני, רומני, צרפתי, מרוקאי, אתיופי, ספרדי וכד'). בקרב הערבים בני 65 ומעלה¹: 33% מגדירים את עצמם 'ישראלי' או 'פלסטיני'; 30% מגדירים את עצמם 'ערבי' או 'מוסלמי'; 25% מהערבים בני 65 ומעלה לא הגדירו את מוצאם.

רמת דתיות של יהודים

45% מהיהודים בגיל 65 ומעלה מגדירים את עצמם כלא-דתיים, חילונים; 4% מגדירים את עצמם כחרדים, כאשר בקרב האוכלוסייה הצעירה יותר חלקם של החרדים הוא פי שלושה (12%).

תרשים 6 - יהודים לפי רמת דתיות וגיל, אחוזים, 2018

לשאלון הסקר החברתי 2018

למחולל הלוחות של הסקר החברתי

¹ הסקר כולל את ערביי מזרח ירושלים.